

Gra edukacyjna: Exit Room Afryka

Kraków, 24 maja 2017 r.

Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych, Uniwersytet Jagielloński

Organizatorzy: Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych

Jagiellońskie Centrum Badań Afrykanistycznych,
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Spotkanie rozpoczął Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych oraz Kierownik Jagiellońskiego Centrum Badań Afrykanistycznych dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ. Następnie dr Magdalena Trzcionka przedstawiła ideę oraz proces powstawania projektu pierwszej gry uniwersyteckiej typu *escape room* dla szkół średnich. Głos zabrały także organizatorki i pomysłodawczynie wydarzenia (studentki II roku stosunków międzynarodowych INPiSM UJ Marta Goleń, Agnieszka Wiecha, Agnieszka Włodarczyk, oraz Aleksandra Wojtecka), które przedstawiły plan i wyjaśniły zasady gry. Projekt powstawał pod kierunkiem dr Magdaleny Trzcionki, przy konsultacji merytorycznej prof. UJ dr. hab. Roberta Kłosowicza oraz dr Joanny Mormul.

Po oficjalnym otwarciu, rozpoczęła się pierwsza część wydarzenia składająca się z cyklu czterech wykładów otwartych, poświęconych tematyce afrykańskiej. Pierwszy wykład zatytułowany *Stosunki międzynarodowe w Afryce Subsaharyjskiej* wygłosił dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ. Profesor omówił relacje między Afryką a innymi kontynentami, skupiając się głównie na zależnościach między Afryką Subsaharyjską a Europą. Wystąpienie miało na celu zwrócenie uwagi, jak w świadomości Europejczyków przedstawiana jest Afryka Subsaharyjska. Niestety, bardzo często jej obraz jest zniekształcony stereotypami, które najczęściej wynikają z niewiedzy o tym kontynencie. Poruszone zostały również kwestie kulturowe i etniczne w Afryce Subsaharyjskiej, co miało na celu przybliżenie i poszerzenie wiedzy słuchaczy na temat tego regionu.

Drugi wykład wygłosiła Ewa Piekarska – Prezes Zarządu Polskiej Misji Medycznej (PMM). Podczas tego wystąpienia poruszony został temat pomocy Afryce, związany głównie z kwestią opieki nad matką i dzieckiem w projektach realizowanych przez Polską Misję Medyczną. Ewa Piekarska opowiedziała o swoich wielokrotnych pobytach w Afryce oraz pracy polegającej na szkoleniach wykwalifikowanego

personelu medycznego i niesieniu pomocy medycznej w krajach najslabiej rozwiniętych. Wykład urozmaicony został multimedialnym reportażem, przygotowanym przez studentów medycyny pracujących wraz z PMM w Afryce.

Trzeci wykład zatytułowany *Problem Sahary Zachodniej w stosunkach międzynarodowych* poprowadziła dr Joanna Mormul (Uniwersytet Jagielloński). Pani Doktor skupiła się na odbiorze kwestii Sahary Zachodniej przez społeczność międzynarodową oraz ewentualnych perspektywach rozwiązania tego przedłużającego się konfliktu.

Kolejne wystąpienie Mateusza Gurbiela, reprezentującego Polską Fundację dla Afryki, pt. *Spojrzenie na Madagaskar: współczesne problemy i potrzeby* poświęcone było obecnej sytuacji na Madagaskarze. Mateusz Gurbiel podzielił się ze słuchaczami swoimi doświadczeniami z pobytu na tej wyspie. Wystąpienie wzbogacone zostało zdjęciami wykonanymi przez autora.

Drugą częścią wydarzenia była gra EXITROOM AFRYKA. Projekt powstał pierwotnie w ramach zajęć z ekonomii prowadzonych przez dr. M. Trzcionkę dla kierunku stosunki międzynarodowe w INPiSM UJ, w roku akademickim 2015/2016. *Escape room* (lub *exit room*) to gra polegająca na przeniesieniu schematu gier komputerowych do świata rzeczywistego. Gra przeznaczona jest dla zespołów, składających się z 4-5 osób, a ich celem jest wydostanie się w ciągu 60 minut z pokoju, w których zostały zamknięte. Od uczestników znajdujących się wewnątrz pokoju wymaga się przede wszystkim współpracy, spostrzegawczości oraz umiejętności poszukiwania i selekcjonowania informacji.

Rywalizacja w grze EXITROOM AFRYKA miała charakter dwuetapowy, najpierw miały miejsce grupowe zmagania w pokoju zagadek, a potem uczestnicy musieli rozwiązać quiz wiedzy o Afryce. W konkursie wzięły udział cztery drużyny licealistów reprezentujących I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego z Pszczyny, V Liceum im. Augusta Witkowskiego z Krakowa, Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki z Krzeszowic oraz IV Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II z Tarnowa. W trakcie gry uczniowie musieli się wykazać nie tylko wiedzą na temat Afryki, ale również umiejętnością pracy z materiałami kartograficznymi, ikonograficznymi oraz danymi statystycznymi. Pierwsze miejsce w tej rywalizacji zajęła drużyna z I LO im. Bolesława Chrobrego z Pszczyny.

Zadania wykonane w pierwszym etapie miały wprowadzić uczestników w tematykę gry oraz zadziałać na ich wyobraźnię. Uczestnicy musieli wczuć się w rolę podróżnika, który otrzymał bilet lotniczy do wylosowanego kraju, znajdującego się w jednym z czterech regionów Afryki (Maghreb, Afryka Południowa, Afryka Środkowa i Róg Afryki). Zespół, tylko dzięki opisowi krajobrazu danego obszaru oraz kilku naprowadzającym wskazówkom, musiał odgadnąć do jakiego kraju regionu odbywa swoją „podróż” oraz odszukać to miejsce (miasto) na mapie Afryki. Po znalezieniu miasta, należało spisać jego współrzędne geograficzne i dzięki nim wybrać

odpowiednią kopertę spośród 200. W kopercie znajdowały się cztery zagadki historyczne dotyczące odszukanego przez zespół regionu, a rozwiązania zagadek dawały uczestnikom kod, który umożliwiał im otworzenie skrzynki z kluczem, do drzwi kolejnego pomieszczenia.

Zadania w drugim pokoju, skoncentrowane były wokół konfliktów, które mają lub miały miejsce w Afryce. Uczestnicy musieli odnaleźć 5 kopert, w których ukryte były wskazówki oraz informacje dotyczące, m.in. problemu apartheidu, epoki kolonializmu, ludobójstwa w Rwandzie, konfliktu o Saharę Zachodnią, czy kwestii podziału Sudanu. W kopertach, dodatkowo, każdy zespół mógł odnaleźć również fragmenty karykatur lub ilustracji związanych z danym zagadnieniem lub konfliktem. Odpowiednie ułożenie obrazka oraz zebranie wszystkich potrzebnych informacji dawało graczom kod otwierający drugą skrzynkę z kluczem do trzeciego pokoju.

W ostatnim, nazywanym najtrudniejszym, pokoju uczestnicy musieli zmierzyć się z dwudziestoma pytaniami związanymi z m.in. kulturą, sztuką oraz danymi statystycznymi, pochodzącymi z badań w danym regionie Afryki. Należały do nich m.in. wskaźnik HDI Index, dane WTO, wykresy dotyczące wskaźnika analfabetyzmu czy dostępu do wody pitnej. Odpowiedzi na każde z pytań należało, zgodnie z poleceniem, przetworzyć na konkretne liczby, które po zsumowaniu dawały kod otwierający trzecią skrzynkę z kluczem, umożliwiającym uczestnikom ostateczne wyjście z pokoju i ukończenie gry.

Wydarzenie zakończyło slajdowisko pt. *Afryka Nowaka, czyli podróż przez Afrykę i w głąb siebie* Piotra Tomzy ze Stowarzyszenia Afryka Nowaka. Pan Tomza przedstawił projekt wyprawy rowerowej, zrealizowanej w latach 2009-2012, śladami Kazimierza Nowaka, który w latach 1931-1936 przemierzył samotnie z północy na południe kontynent afrykański.

Różnorodność poruszanych tematów oraz dość nietypowy sposób przygotowania wydarzenia okazała się niezwykle atrakcyjna dla wszystkich uczestników, dlatego organizatorzy zapowiadają kolejne edycje projektu EXIT ROOM.

Marta Goleń, Aleksandra Wojtecka, red. Joanna Mormul